

Fot. Monika Kosecka, DHI Polska

KPOWM Krajowy Program Ochrony Wód Morskich

Załącznik nr 1

Opinie organów wskazanych w ustawie OOŚ

Projekt:

Opracowanie Krajowego programu ochrony wód morskich

Metryka

Dane	Opis
Tytuł dokumentu	Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu
Autor dokumentu (firma/ instytucja)	Multiconsult Polska Sp. z o.o.
Nazwa Projektu	Krajowy program ochrony wód morskich
Część zamówienia/zadanie nr	Zadanie nr 5
Umowa	Umowa z dnia 22 stycznia 2016 r., nr: KZGW/DPiZWzm/FW/1/2016
Rodzaj dokumentu	Raport
Poufność	NIE

Historia zmian

Wersja	Autor	Data	Zmiana
0.1	Multiconsult	12.04.2016	Wersja wstępna
0.2	Multiconsult	14.04.2016	Projekt podsumowania po wewnętrznej kontroli jakości
0.3	Multiconsult	19.04.2016	Projekt podsumowania po wewnętrznej kontroli jakości
1.0	Multiconsult	21.04.2016	Finalna wersja

Odniesienie do innych dokumentów

Nazwa dokumentu	Data opracowania dokumentu
Projekt Krajowego programu ochrony wód morskich	7.03.2016
Prognoza oddziaływania na środowisko projektu KPOWM	7.03.2016
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia na wykonanie pracy pt. „Opracowanie Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich”	10.2015
Oferta w ramach przetargu na „Opracowanie Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich”	12.2015

SPIS TREŚCI

1	Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.....	2
2	Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego	2
3	Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni	2
4	Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku.....	2
5	Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie	2

1 Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

1

**GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Warszawa, dnia 12.07. 2016 r.

DOOŚsoos.410.5.2016.JP

Pani
Iwona Koza
p.o. Prezesa
Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej

Szanowna Pani Prezes

W związku z przekazaniem do zaopiniowania w trybie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) projektu Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich (dalej: Program) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiam następujące stanowisko.

Projektowany Program został opracowany jako inicjalny dokument planistyczny w procesie wdrażania w Polsce Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (tzw. Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej, dalej: RDSM). Dyrektywa ta nakłada na Państwa Członkowskie obowiązek podejmowania niezbędnych działań na rzecz osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego (GES) do roku 2020. Na zawartość Programu mają wpływ cztery znaczące czynniki – dotychczasowe doświadczenia i wiedza zgromadzone podczas wieloletnich prac, dotyczących ochrony Bałtyku, realizowanych we współpracy z Komisją Helsińską, otwierający charakter dokumentu, brak wiedzy i danych na temat pewnych elementów środowiska oraz wpływających na nie czynników (duża część przewidzianych Programem działań ma na celu uzupełnienie tych luk) a także obecność wielu niezależnych od działań Polski czynników, wpływających na stan środowiska Morza Bałtyckiego.

W toku wdrażania RDSM został zaakceptowany przez Radę Ministrów projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, który stał się podstawą sformułowania opiniowanego projektu Programu. Program wyznacza drogę do osiągnięcia tych celów, sygnalizując także działania, które mogą być wdrażane w kolejnych cyklach planistycznych, po doprecyzowaniu dla kolejnych elementów

środowiska wskaźników i określenia celów środowiskowych. Podstawę diagnostyczną Programu stanowi *Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich polskiej strefy Morza Bałtyckiego*. Na podstawie tej oceny stwierdzono, że uzyskanie znacznej poprawy jest konieczne w szczególności w przypadku wskaźników: Bioróżnorodność, Komercyjnie eksploatowane gatunki ryb i bezkręgowców, Integralność dna morskiego, Eutrofizacja oraz Śmieci w środowisku morskim.

Dla każdej z 11 zidentyfikowanych cech (celów środowiskowych) w Programie przedstawiono aktualnie wdrażane, już zaplanowane działania niezbędne do osiągnięcia i utrzymania GES, działania planowane, uzgodnione ale jeszcze nie wdrażane oraz działania przewidywane – planowane, ale jeszcze nie uzgodnione.

Generalnie należy stwierdzić, że przedstawiony projekt dokumentu oraz sporządzona do niego prognoza oddziaływania na środowisko zostały opracowane adekwatnie do potrzeb oraz możliwości na obecnym etapie wdrażania RDSM.

Zalecane jest jednak uwzględnienie w ostatecznej treści Programu następujących uwag:

We fragmencie odnoszącym się do art. 14 RDSM, w którym opisano przesłanki uzasadniające nieosiągnięcie celów środowiskowych, powołano się również na „modyfikacje lub zmiany fizycznych właściwości wód morskich spowodowane przez działania podjęte z ważnych względów interesu publicznego, które zostały uznane za istotniejsze niż negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym oddziaływanie transgraniczne” (art. 14 ust. 1 pkt d ww. dyrektywy). Jako przykłady inwestycji stanowiących wyjątek, o którym mowa w ww. przepisie, podano: „realizowane lub planowane do realizacji budowy lub rozbudowy portów, farmy wiatrowej, rurociągu, działania ochronne na brzegu morskim” (str. 166). W opinii GDOŚ nie powinno się wskazywać w Programie w takim kontekście konkretnych typów przedsięwzięć, ponieważ bez właściwej oceny nie można stwierdzić *a priori*, że realizacja wszystkich inwestycji danego typu będzie uzasadniona ważnymi względami interesu publicznego, które przeważają nad koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych.

Podany na str. 18 link do Programu monitoringu wód morskich:

http://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_wod/Program_Monitoringu_Wod_Morskich.pdf

odsyła do wersji tego dokumentu z marca 2014 r. W Programie powinno znaleźć się odesłanie do wersji dokumentu uwzględniającej uwagi zgłoszone w ramach konsultacji społecznych, tj. wersji z lipca 2014 r., znajdującej się pod linkiem:

http://www.gios.gov.pl/bip/zalaczniki/konsultacje_spoeczne/folder_D/program_monitoringu_wod_morskich_po_konsultacjach_spoecznych%282%29.pdf

Z powołaniem
Z upoważnienia
Generałego Dyrektora Ochrony Środowiska
p.o. Zastępcy Generałego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Marek Kajs
Marek Kajs

2 Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego

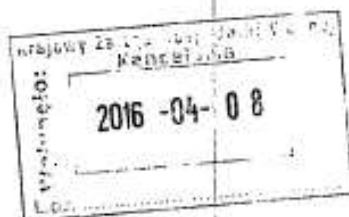
2

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

GIS-PR-023-123/MD/16/2

Warszawa, dnia 04-04-2016

Pani

Iwona Koza

Prezes Krajowego Zarządu

Gospodarki Wodnej

Szanowne Pani Prezes,

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 marca 2016 r., znak: DPiZW-zsm.5002.24(2).2016/mcl, przekazujące projekt Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich (KPOWM) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uprzejmie informuję, iż nie wnoszę uwag do ww. dokumentów.

?

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

Marek Posobkiewicz

RPU/4166/2016 P
Data: 2016-04-08

3 Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni

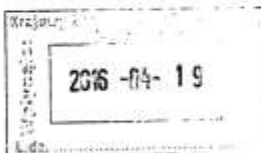
3

www.umgdy.gov.pl

URZĄD MORSKI W GDYNI

INZ1.1-AM-8103-39/16

Gdynia, 15.04.2016 r.

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

Dotyczy: opinii w sprawie Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich (KPOWM) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Nawiązując do pisma znak **DPIZW-zsm.5002.24(4).2016/mcl** z 11.03.2016 r. (data wpływu: 17.03.2016 r.), działając zgodnie z wymogami określonymi w art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2010 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zmian.), Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni przedkłada poniższą opinię w tytułowej sprawie.

Działania administracji morskiej na rzecz ochrony wód Morza Bałtyckiego w zakresie korzystania z morza wskutek żeglugi wpisują się w cele strategiczne przewidziane w przedmiotowym programie. Duża część obecnie wdrażanych instrumentów ochrony będzie miała swoje korzystne oddziaływanie na stan środowiska wód morskich dopiero poza okresem planowania objętym przedmiotowym dokumentem. W związku z powyższym zakładane cele osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego mogą nie zostać zrealizowane do roku 2020. Przykładami takich działań są:

1. Ustanowienie Morza Bałtyckiego obszarem ochrony emisji NOx ze statków (Tier III) prawdopodobnie będzie obowiązywać dopiero od 2021 r.
2. Konwencja o Zarządzaniu Wodami Balastowymi obecnie jeszcze nie weszła w życie. Przy założeniu, że wejdzie w życie w przyszłym roku, większa część statków będzie zobligowana do przestrzegania standardu oczyszczania wód balastowych po roku 2020 r.
3. Wprowadzenie na Morzu Bałtyckim obszaru specjalnego dla ścieków sanitarnych ze statków pasażerskich będzie obowiązywać dopiero od 2019 r. roku dla statków nowobudowanych i 2021 r. dla statków istniejących.

W odniesieniu do kart działań (załącznik nr 3 do KPOWM) Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni przedkłada poniższe uwagi:

- a) **Działanie 5_D1_KTM20_4 - Ustanowienie ograniczeń dla stosowania określonych narzędzi połowowych w planie zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich w przypadku konieczności ochrony cennych i zagrożonych morskich biotopów.**

ul. Chrzanowskiego 10, 81-338 Gdynia ☎ 58 355 34 37
fax: 58 661 66 97

Jako jednostkę odpowiedzialną za wdrożenie działania wskazano Ministra właściwego ds. gospodarki morskiej / Urzędy Morskie.

Należy w pełni określić zakres właściwości jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie działania. Proponuje się wskazać ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej i właściwego do spraw rybołówstwa / właściwy dyrektor urzędu morskiego.

Treść rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa będzie uwzględniana w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich, opracowywanego przez dyrektora urzędu morskiego i przyjmowanego przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej.

b) Działanie 6_D1_KTM38_2 – Ustanowienie stref wyłączonych z zagospodarowania w planie zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich.

Zakres rzeczowy działania to „wyłączenie z zagospodarowania stref istotnych z punktu widzenia zachowania gatunków objętych wskaźnikiem bądź siedlisk cennych przyrodniczo”. Zdaniami Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich mogą znaleźć się jedynie zapisy odnośnie wyłączenia danych akwenów spod możliwości uprawiania tych działalności, które negatywnie wpływają na „gatunki objęte wskaźnikiem bądź siedliska cenne przyrodniczo”.

c) Działanie 7_D1_KTM38_3 – Kontrola zgodności decyzji administracyjnych z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich.

Zakres rzeczowy działania to „uwzględnienie uwarunkowań środowiskowych wynikających z zapisów planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich przy wydawaniu decyzji administracyjnych związanych z działalnością mogącą mieć wpływ na środowisko morskie”.

Zdaniami Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni w działaniu należy odnieść się do planów ochrony obszarów Natura-2000, gdyż głównie w tych dokumentach określone będą uwarunkowania środowiskowe dla danych inwestycji.

d) Działanie 18_D5_KTM33_4 – Wprowadzenie na obszarze Morza Bałtyckiego zakazu zrzutu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych ze statków pasażerskich.

Wyliczona w komentarzach ilość ścieków (11 740 000 l) jest całą ilością ścieków, jaką wytworzą wszyscy pasażerowie promów pasażerskich w skali jednego roku a nie jak podano podczas jednego rejsu promem. Niezrozumiałe są wyliczenia kwot kar (i oszczędności wynikających z ich niepłacenia po wprowadzeniu zakazu zrzutu) za przekroczenia warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi. W tej chwili przepisy nie przewidują tego rodzaju kar czy innych opłat za zrzut ścieków sanitarnych ze statków do morza (przy zachowaniu warunków zrzutu dotyczących głównie odległości od lądu zgodnie z MARPOL aneks IV).

e) Działanie 31_D6_KTM27_1 – Wprowadzenie ograniczeń trawienia dennego na obszarach gdzie istnieje konieczność ochrony cennych zbiorowisk organizmów dennych.

Zakres rzeczowy działania to: „wprowadzenie zakazu / ograniczeń w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich...”, a jednostką odpowiedzialną za wdrożenie działania to minister właściwy ds. gospodarki morskiej / Urzędy Morskie.

Proponuje się dopisanie ministra właściwego ds. rybołówstwa, który jest właściwy do wydania rozporządzeń w przedmiotowym temacie. Treść tych rozporządzeń będzie musiała zostać następnie uwzględniona w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich, opracowywanego przez dyrektora urzędu morskiego i przyjmowanego przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej.

f) **Działanie 41_D8_KTM31_7 – Monitoring powietrzny i satelitarny morza pod kątem wykrywania zanieczyszczeń.**

Monitoring powietrzny i satelitarny jest działaniem prowadzonym od wielu lat więc nie ma potrzeby jego wdrażania. Zadania te wykonuje na całych polskich obszarach morskich Urząd Morski w Gdyni. Roczny całkowity koszt związany z eksploatacją samolotu patrolowego oscyluje wokół kwoty 1 mln zł. Podane w opisie działania KTM31_7 koszty (1 280 000 zł do roku 2020) opierają się na założeniu zakupu i użyciu do celów monitoringu małych dronów. Założenie takie jest błędne na samym wstępie, ponieważ nie ma i w perspektywie kilku następnych lat nie będzie możliwości zastosowania bezzałogowych statków powietrznych do tego typu zadań. Powodem tego jest brak przepisów lotniczych regulujących możliwość użycia dronów w ogólnodostępnej przestrzeni powietrznej poza zasięgiem wzroku operatora takiego urządzenia. Poza zasięgiem wzroku operatora drony mogą operować tylko w specjalnie czasowo wydzielonych i zamkniętych dla innych użytkowników strefach. Nie jest jednak możliwe wyznaczenie takiej strefy nad całym patrolowanym obszarem morskim ani szybkie zamknięcie takiej strefy w razie pilnej potrzeby. Istniejące ograniczenia wykluczają w tej chwili operacyjne zastosowanie dronów do celów monitoringu. Z przeprowadzonego rozeznania wynika, że koszt zakupu jednego urządzenia bezzałogowego wyposażonego w niezbędne sensory, o parametrach technicznych pozwalających na wykonywanie lotów daleko w morze (zasięg rzędu 150km) wynosi minimum 4 mln zł a nie jak założono 8 tys. zł (pozostają oczywiście wspomniane wyżej problemy natury prawnej możliwości użycia drona).

g) **Działanie 47_D10_KTM29_1 – Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem portowych urządzeń do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków.**

Urzędy Morskie w ramach swych zadań ustawowych sprawują wspomniany wyżej nadzór w zakresie określonym w ustawie o zapobieganiu zanieczyszczenia morza przez statki oraz w ustawie o portowych urządzeniach do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków.

h) **Działanie 52_D10_KTM29_6 – Dodatkowe sprzątanie plaż.**

Jako jednostkę odpowiedzialną za wdrażanie działania wskazano m.in. Urzędy Morskie. Jest to niezgodne z obowiązującym stanem prawnym. Zgodnie z ustawą z 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach za utrzymanie czystości i porządku odpowiadają gminy i właściciele nieruchomości. Urzędy Morskie nie są właścicielami nieruchomości. Urzędy Morskie uczestniczą w akcjach sprzątania w ramach posiadanych możliwości sprzętowych, np. wsparcie przy wywożeniu zebranych nieczystości z plaży.

Działanie 54_D10_KTM29_8 – Znakowanie sieci rybackich – zapobieganie powstawaniu sieci widm.

Za jednostkę wskazaną do wdrożenia działania wskazano Urzędy Morskie, w których kompetencjach nie leży znakowanie sieci rybackich.

Właściwym jest ewentualnie minister ds. rybołówstwa i ustalone przez niego struktury organizacyjne.

Ponadto, Dyrektor tut. Urzędu zwraca uwagę, że na str. 62, 71, 108, 120, 126, 135, 144, 152 KPOWM oraz w załączniku nr 1 do KPOWM (istniejące działania2) podawana jest błędna nazwa opracowania: „Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego Polskich Obszarów Morskich 2015-2021”. Poprawna nazwa opracowania brzmi: „Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich wraz z analizami przestrzennymi”.

Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni nie zgłasza uwag do **Prognozy oddziaływania na środowisko**, która została opracowana zgodnie z zakresem uzgodnionym postanowieniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni znak INZ1.1-AM-8103-120/15.

Z up. DYREKTORA
URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

mgr inż. Jacek K...
Główny Inspektor
Inspektoratu Nadzoru
i Zagospodarowania Przestrzennego

Otrzymują:

1. Adresat
2. IOŚ w/m
3. IOW w/m
4. INZ a/a

am/pisma2016/strateg_oceny/KPOWM-opinia

ul. Chrzanowskiego 10, 81-338 Gdynia ☎ 58 355 34 37
fax: 58 661 66 97

4 Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku

4

0145023

Urząd Morski w Słupsku
Al. Sienkiewicza 18, 76-200 SŁUPSK
tel./fax: 59 84 74 256
dyrektor@umsl.gov.pl
sekretariat@umsl.gov.pl
www.umsl.gov.pl
iow@umsl.gov.pl

Słupsk, 21.03.2016 r.

Pani
Iwona Koza
p.o. Prezesa
Krajowego Zarządu
Gospodarki Wodnej
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

OW-B5-074/18/16

dotyczy: opinii projektu dokumentu „Krajowy Program Ochrony Wód Morskich” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

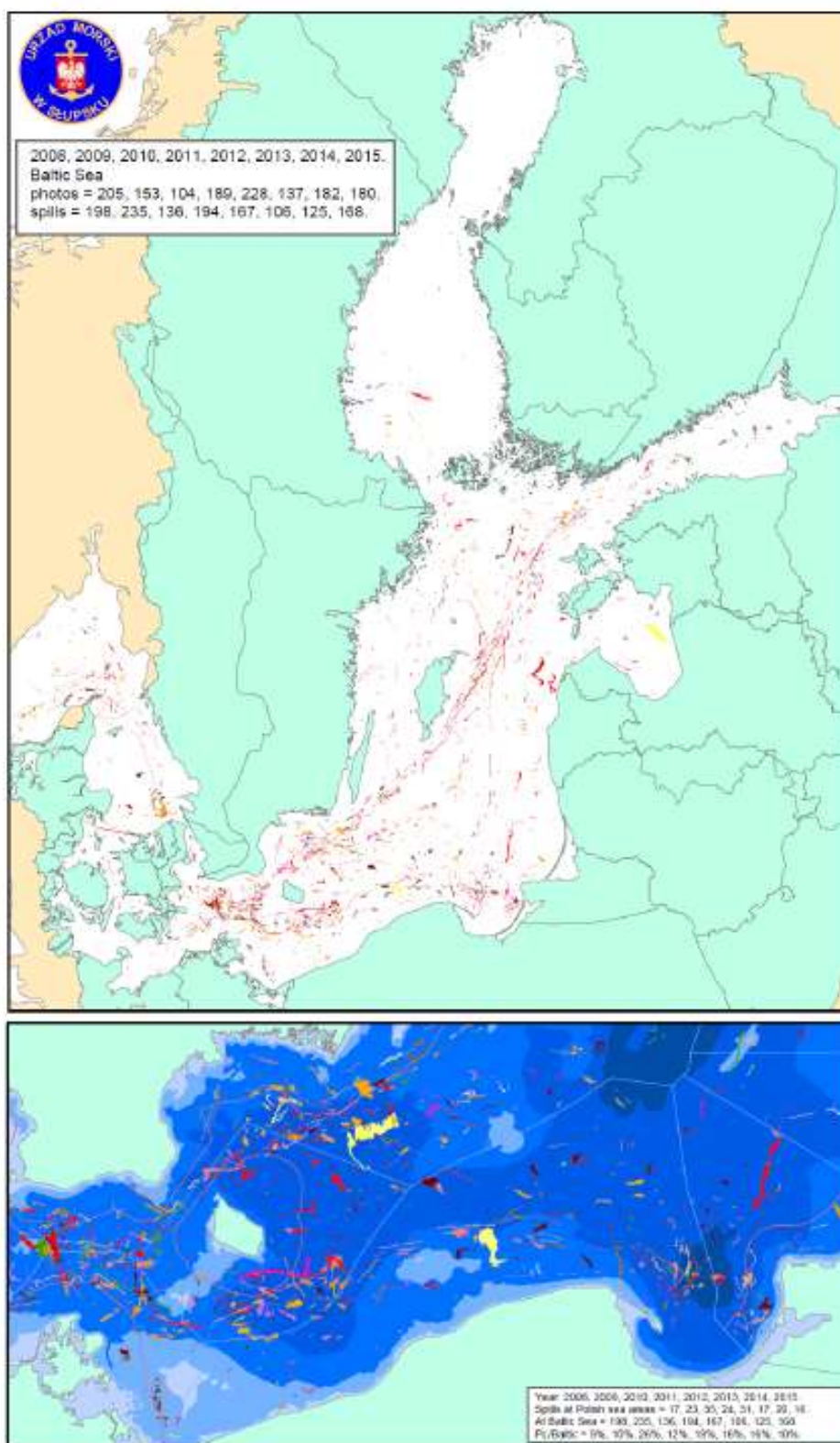
Urząd Morski w Słupsku, na podstawie art. 54.1 oraz art. 57.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.), w odpowiedzi na pismo KZGW znak DPiZW-zsm.5002.24(5).2016/mcl z dnia 11 marca 2016 r. po zapoznaniu się z projektem dokumentu „KPOWM Krajowy Program Ochrony Wód Morskich” – wersja finalna 8.03.2016 r. oraz „Prognozą oddziaływania na środowisko”, przedstawiony dokument opiniuje pozytywnie.

W szczególności, pozytywnie oceniamy włączenie dotychczasowych działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody – w tym morskie obszary NATURA 2000 (str. 39), jak też nowych, planowanych działań, jak m.in. sporządzenie Planu ratowania zwierząt, które ucierpiały w wyniku rozlewów olejowych (str. 40 dokumentu) – co wychodzi naprzeciw m.in. zadaniom realizowanym w ramach współpracy krajów nadbałtyckich, w ramach HELCOM. Inne ważne działania uwzględnione w planie, to ochrona gatunków i siedlisk w ramach sieci NATURA 2000 oraz morskich obszarów chronionych HELCOM MPA - dawne BSPA (str. 45). Objęcie ochroną ssaków morskich (morświny, foki) uznajemy za bardzo istotne (str. 48 i 51) i potrzebne do włączenia do planów i zadań ochronnych w polskich obszarach morskich. Doceniamy uznanie za pilne, działań zmierzających do m.in. skutecznej ochrony ptaków morskich w obrębie obszarów NATURA 2000 – brak planu ochrony obszaru PLC990001 Ławica Słupska (str. 63).

Ze względu na eliminację gatunków inwazyjnych doceniamy uwzględnienie w programie zagadnień dotyczących statków, objętych konwencją o wodach balastowych BWM (str. 78). Eutrofizacja, wg informacji HELCOM, 2015 (str. 100 - 105) powodowana głównie jest przez dopływ azotu i fosforu z wodami powierzchniowymi oraz z opadami. Nie do pominięcia, jako źródło mogą być statki pasażerskie i wycieczkowe, dla których MARPOL IV przewiduje wprowadzenie zakazu zrzutu ścieków fekalnych do morza w obszarach specjalnych (str. 116). Ograniczenie eutrofizacji jest bardzo ważnym elementem ochrony wód morskich, który program uwzględnia. Zezwolenia na odkładanie do morza urobku z pogłębiania dna (str. 120) umożliwiają nadzór, w tym monitoring wprowadzanych do morza zanieczyszczeń, gdyż każde odkładanie poprzedzane jest badaniami zawartości zanieczyszczeń w osadach. Poruszono sprawę zarządzania kłapowiskami i przywołano konwencję helsińską (str. 122).

Uzyskanie celów środowiskowych, to również realizacja zadań wynikających z zapobiegania zanieczyszczaniu morza przez statki i wynikające z uregulowań zawartych w konwencji MARPOL (zapobieganie zanieczyszczeniom olejowym, chemicznym, usuwaniu ścieków do morza, zdawanie odpadów w portach, zapobieganie zanieczyszczaniu powietrza przez statki).

Przykład zanieczyszczeń olejowych ze statków na Morzu Bałtyckim i w polskich obszarach morskich – dane z systemu „CleanSeaNet” z okresu 2008-2015 – opracowanie UM Słupsk, poniżej.

GIS Archive E. Tyśka 14.03.2016 - source: oil spills data: Circosoonet/EMSA

Otrzymują:

1. Adresat
2. IOŚ w/m
3. IOW a/a

5 Opinia Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie

5

URZĄD MORSKI W SZCZECINIE

Pl. Batorego 4, 70-207 Szczecin

tel.: +48 91 4342474, 4343828 fax: +48 91 4344858, e-mail: sekretariat@ums.gov.p

FAX

Znak:	OŚ-I-070/2/3/16	data:	2016-04-01
Adresat:	PREZES KRAJOWEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ ul. Grzybowska 80/82 00-844 Warszawa	tel.:	+48 (22) 37-20-210
		fax:	+48 (22) 37-20-290
Nadawca:	Urząd Morski w Szczecinie Pl. Batorego 4, 70-207 Szczecin	tel.:	(+48 91) 43 03 400
		fax:	(+48 91) 43 44 656
Dot.:	<i>Opinii do projektu Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach konsultacji społecznych</i>		
Liczba Stron: 4			
☐ Fine ☐ Do recenzji ☐ Proszę o komentarz ☐ Proszę o odpowiedź ☐ Proszę przekazać dalej			

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 marca 2016r., znak: DPIZW-zsm.5002.24(3).2016/mcl, dotyczące zaopiniowania projektu Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich (dalej KPOWM) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, Urząd Morski w Szczecinie pragnie przekazać poniższe stanowisko w stosunku do przedmiotowego dokumentu.

Należy zgodzić się ze stwierdzeniem, że Morze Bałtyckie pod wieloma względami posiada wciąż niepełną wiedzę zgromadzoną na temat funkcjonowania jego ekosystemu. Jak słusznie zauważono braki wiedzy zostały już zasygnalizowane w Wstępnej Ocenie Stanu Środowiska Wód Morskich. W związku z tym z satysfakcją, można przyjąć inicjatywę opracowania projektu KPOWM, w ramach którego podjęto próbę uzupełnienia i aktualizacji danych na temat stanu środowiska morskiego przedstawionych we wstępnej ocenie. Istotnym jest stwierdzenie, że duża część proponowanych działań ma na celu uzupełnienie tych luk w taki sposób, aby w kolejnym cyklu planistycznym możliwe było wykorzystanie dodatkowych wskaźników oceny oraz możliwa była jakościowa i ilościowa ocena kosztów i korzyści dla dodatkowych działań potrzebnych do uzyskania dobrego stanu środowiska morza bałtyckiego. Należy pozytywnie ocenić włączenie do KPOWM dotychczasowych działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody, w tym morskich obszarów NATURA 2000 (str. 39 dokumentu), jak też nowych, planowanych działań, jak m.in. sporządzenie „Planu ratowania zwierząt, które ucierpiały w wyniku rozlewów olejowych” (str. 40). Wychodzi to naprzeciw m.in. zadaniom realizowanym w ramach współpracy krajów nadbałtyckich, w ramach HELCOM. Inne ważne działania uwzględnione w KPOWM, to ochrona gatunków i siedlisk w ramach sieci NATURA 2000 oraz morskich obszarów chronionych HELCOM MPA - dawne BSPA (str. 45). Objęcie ochroną ssaków morskich (morświny, foki) należy uznać za bardzo istotne (str. 48 i 51) i potrzebne do włączenia do planów i zadań ochronnych w polskich obszarach morskich.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu KPOWM uwzględnia zakres przedstawiony w piśmie Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 26 listopada 2015 r. (znak sprawy: OW-IV-070/049/02/15).

W trosce o jak największe pogłębienie informacji o środowisku oraz związane z tym wypracowanie skutecznych rozwiązań zmierzających do jego poprawy pragniemy przekazać pewne uwagi odnoszące się do treści omawianego dokumentu.

1. Na stronach 38 i 62 w zapisie „Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000, zadania ochronne parków narodowych” – należy dopisać „plany ochrony dla obszarów Natura 2000”, bowiem w stosunku do obszarów morskich zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody, planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części znajdującego się w obszarach morskich. W wymienionym przypadku sporządza się tylko plany ochrony.
2. Podany poniżej fragment znajdujący się na stronie 125, należałoby skorygować.

„Dla indywidualnych przedsięwzięć inwestycyjnych powodujących trwale zmiany warunków hydrograficznych należy zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzyskać Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, którą wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska (lub w niektórych przypadkach Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska). Podstawą Decyzji jest Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który zawiera m.in. określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów przedsięwzięcia. W kontekście zachowania GES dla Cechy 7 oznacza to, że organ wydający Decyzję zobowiązany jest do analizy zakresu trwałych zmian warunków hydrograficznych inwestycji oraz ich wpływu na ekosystemy morskie.”

Są w nim podane błędne informacje. Dla przedsięwzięć inwestycyjnych nie tylko tych trwale lub nietrwale powodujących zmiany warunków hydrologicznych jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Koniecznym warunkiem, jaki musi być spełniony jest wymienienie tego typu przedsięwzięcia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Organem wydającym decyzję jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dla przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich), a także wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Podstawą wydania Decyzji nie zawsze jest raport. Niejednokrotnie są tu przedsięwzięcia realizowane tylko na podstawie Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia.

3. W Załączniku nr 1 pn.: „Podsumowanie Istniejących działań przyczyniających się do osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego, wynikających z aktów prawnych oraz dokumentów programowych i planistycznych”, często pojawia zapis „Program ochrony brzegów morskich 2015”. Prawidłowy zapis powinien brzmieć „Program ochrony brzegów morskich na lata 2004-2023”.
4. W opracowaniu „Załącznik-1-Istniejące-działania2”, znajdują się błędne zapisy odnośnie programu ochrony brzegów morskich. Powinno być zapisane, że jednostką wydającą program jest minister właściwy ds. gospodarki morskiej. Poza tym program ten został ustanowiony ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2003 r., nr 67, poz. 621). Zmieniony został ustawą z dnia 25 września

2015 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1700). Nieprawdą jest, że program został przyjęty 1 października 2015 r., bo obowiązywał już od 2003 r.

5. W odniesieniu do działań przypisanych dla cechy 10 – „Odpady w środowisku morskim”, pragniemy zwrócić uwagę na nieścisłości w niektórych zapisach dotyczących tych działań.

– W dziale 4 (str.150) – „Aktualnie wdrażane, już zaplanowane i proponowane nowe działania niezbędne do osiągnięcia GES w zakresie odpadów w środowisku morskim”, część B – „Odpady ze statków” stwierdzono, że instytucją odpowiadającą za działanie zatytułowane „Opłaty za odbiór odpadów ze statków” jest dyrektor urzędu morskiego. Ustalanie wysokości i sposobu pobierania opłat za odbiór odpadów ze statków reguluje art. 10 ustawy z dnia 12 września 2002r. o portowych urządzeniach do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków (Dz. U. z 2002 r. Nr 166, poz. 1361 ze zm.). Określono tam, że statki wnoszą opłatę za odbiór odpadów ze statków, zwaną dalej „opłatą”, stanowiącą część opłaty tonażowej, a odbiór dodatkowych ilości odpadów ze statków nie objętych opłatą tonażową następuje za opłatą dodatkową. Wysokość opłat dodatkowych za odbiór odpadów ze statku ustala podmiot zarządzający portem lub przystanią morską. Ponadto należy zauważyć, że wymienione opłaty są wnoszone przez statek na rzecz podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską. Należy podkreślić, że dyrektor urzędu morskiego jest zarządzającym jedynie w portach lub przystaniach morskich, dla których nie wyznaczono podmiotu zarządzającego. W związku z powyższym, należy zmienić zapis dotyczący instytucji odpowiadającej za działanie „Opłaty za odbiór odpadów ze statków”, na zarządzający portem lub przystanią morską.

– W tym samym dziale KPOWM na str. 152 podano informację, że „*Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem portowych urządzeń do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków*”, jest przewidywane, jako działanie nowe (planowane, ale jeszcze nie uzgodnione). W zakresie tego działania ma być opiniowanie planów gospodarowania odpadami i pozostałościami ładunkowymi ze statków, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń odbiorczych w portach i przystaniach, nadzór i kontrole zdawania odpadów przez statki, wydawanie statkom zwolnień ze zdawania odpadów w poszczególnych portach. Instytucjami odpowiedzialnymi za wdrożenie tego działania mają być Minister właściwy ds. gospodarki morskiej i Urzędy Morskie. Pragniemy zauważyć, że na mocy art. 12 wymienionej powyżej ustawy nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej za pośrednictwem dyrektorów właściwych urzędów morskich. Ponadto określono tam, że inne organy administracji publicznej sprawują nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie i trybie określonym odrębnymi przepisami. Przywołana ustawa weszła w życie 1 stycznia 2003r. i jest w pełni od tego czasu stosowana. W związku z tym trudno uznać „*Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem portowych urządzeń do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków*” za działanie nowe (planowane, ale jeszcze nie uzgodnione).

- W wymienionym powyżej dziale KPOWM na str. 152 określono Urzędy Morskie, jako instytucje odpowiedzialne za wdrożenie nowego działania, polegającego na „Znakowaniu sieci rybackich - zapobieganie powstawaniu sieci widm”. Wydaje się, że z racji wykonywanych zadań bardziej odpowiednimi do wdrożenia tego działania byłiby okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego, którzy z racji wykonywanych zadań prowadzą kontrolę narzędzi połowowych i określają sposób ich oznakowania (art. 109 ust.1 pkt 3 i art. 11 pkt 3d ustawy z dnia 19 grudnia 2014r. o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2015r., poz. 222)).
6. Wydaje się słuszne, aby w działaniu polegającym na rozwoju infrastruktury portowej służącej dostarczaniu energii elektrycznej z nabrzeża na statki uwzględnić konieczność podjęcia działań na forum międzynarodowym, zmierzających do standaryzacji parametrów energii elektrycznej stosowanej na statkach. Dotyczy to w szczególności częstotliwości i napięcia prądu. Należy zauważyć, że konieczność stosowania bardzo kosztownych urządzeń służących do przekształcania energii elektrycznej dostarczanej na statki, przy uwzględnieniu ilości energii niezbędnej dla funkcjonowania statku, często powoduje nieopłacalność takiego rozwiązania.
 7. Istotnym byłoby uwzględnienie w zakresie działań niezbędnych do osiągnięcia GES, dotyczących substancji zanieczyszczających istniejącego od 2005 r. „Krajowego planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu” oraz istniejących w poszczególnych portach planów zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń wód portowych. Pragniemy zwrócić uwagę, że stan wód portowych może m.in. wpływać na poziom zanieczyszczeń urobku zatopianego w morzu.
 8. Należałoby naszym zdaniem rozważyć, czy ważnym działaniem, które nie zostało wymienione, a które mogłoby wnieść znaczący wkład w ocenę środowiska i ewentualne zastosowanie właściwych środków ochronnych, byłby monitoring zidentyfikowanych w polskich obszarach morskich miejsc zatopienia amunicji, w tym bojowych środków trujących.

Z poważaniem

Kon. Dyrektor Urzędu Morskiego
w Szczecinie

[Podpis]
kpt. *[Podpis]* *[Podpis]*
Z-ca Dyrektora ds. Inspekcji Morskiej

ww/bw/DU

STARSZY INSPEKTOR
Inspektorat Oceny Środowiska Morskiego
[Podpis]
Wawrzyniec Włachowski

3-CA GŁÓWNEGO INSPEKTORA
Inspektorat Oceny Środowiska Morskiego⁴
[Podpis]
Arkadiusz Wojdyłowski